

Vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026 - 2027 taloussuunnitelman laadintaohjeet

Kunnanhallitus 10.06.2024 § 119
154/02.02.00/2024

Valmistelija

kansliapäällikkö jouni.nieminen@karkola.fi, puh. 044-770 2206
talouspäällikkö markus.saarikivi@karkola.fi puh. 044-770 2213

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat valtuuston päättämää kuntastrategiaa ja, että edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan sekä kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajankohtana katetaan.

Hallintosäännön 69 §:n mukaan kunnanhallitus hyväksyy suunnittelun kehukset ja talousarvion laadintaohjeet. Tämän jälkeen toimielimet laativat talousarvioehdotuksensa.

Talousarvioraaminvalmistelussa on tarkasteltu vuoden 2024 tilinpäätösennustetta ja talousarviota, Kuntaliiton laskelmia verotulojen ja valtionosuuksien kehityksestä, palkkakuluihin vaikuttavien tiedossa olevien linjausten vaikutusta sekä Valtiovarainministeriön kevään kuntatalousohjelmaa.

Kuntaliiton tuottaman kuntien verotulojen ennustekehikon mukaan Kärkölän kunnan verotulot ovat vuonna 2024 noin 10,7 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 voimaan tulevan hyvinvointialueuudistuksen myötä kunnan verotulot ovat laskeneet noin 7,3 miljoonaa euroa vuodesta 2022. Vuodelle 2025 on odotettavissa verotuloja noin 11,4 miljoonaa euroa.

Kuntaliiton ennusteen mukaan valtionosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2025 noin 750 000 euroa. Tästä summasta noin 710 000 euroa on TE-uudistukseen liittyvää kustannusten kasvun korvausta. Kärkölän kunnan osalta sote-erien vaikutus valtionosuuksissa on noin 680 000 euroa negatiivinen.

Rahoitusmenojen arvioidaan nousevan siirtoviemäriin rakentamiseen sekä muihin investointeihin tarvittavan lainarahoituksen ja korkotason nousun johdosta.

Vuoden 2025 merkittävimmät talouden suunnittelun tekijät ovat tällä hetkellä edelleen tuleviin valtionosuuksiin liittyvä epävarmuus.

TE-uudistuksen osalta olettamana on, että muutos on kustannusneurtaali, eikä siten heikentäisi kunnan talouden tasapainoa.

Kunta on tehnyt vuoden 2024 valtionosuudestaan oikaisuvaatimuksen liittyen sotesiirtoeriin. Päätöstä ei vielä ole saatu, joten kuluvan vuoden ja mahdollisesti tulevien vuosienkin valtionosuuksiin liittyy erityisen paljon epävarmuutta.

Lainamäärän ja korkokulujen hallintaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Yleinen kustannustason nousu ja kunta-alan sopimuskorotukset nostavat toimintakuluja.

Suunnitelmavuosien taloussuunnittelussa otetaan huomioon TE-palvelut 2024 -uudistus, jonka myötä uusi työllisyyden edistämisen kuntapohjainen malli käynnistyy 1.1.2025.

Kärkölän kunnalla on raskas velkataakka ja tulevina vuosina vuosikatteesta tulisi kohdetaan noin puoli miljoonaa euroa lainojen lyhennyksiin.

Kunnan toimialojen kannalta on keskeistä jatkaa määrätietoista kulukuuria. Toimintamenojen nousu ei saa ylittää inflaatiota ja toimialojen tulee tunnistaa merkittäviä kustannussäästöjä osaoptimointia välttämällä.

Kaikilla toimialoilla on tavoiteltavaa myös hakea keinoja toimintatuottojen lisäämiseksi. Talouden tasapainottamisessa tulee kaikissa tilanteissa toimia pitkäjänteisesti.

Alla on Kärkölän kunnan talousarvioraami, joka käyttötalouden osalta sisältää ulkoiset erät. Sisäiset erät budjetoidaan erikseen osana kunnan kokonaisbudjettia, mutta ne eivät vaikuta kunnan tilikauden tulokseen. Tässä raamissa on esitetty toimintatuotot ja -kulut, joita kasvattamalla tai pienentämällä voidaan parantaa kunnan talouden tasapainoa.

Toimintatuotot	3 000 000
Toimintakulut	14 000 000
Toimintakate	-11 000 000
Verotulot	11 427 000
Valtionosuudet	753 000
Rahoituskulut	-500 000
Vuosikate	680 000
Poistot	1 645 000
Tulos	-965 000

Esittelijä pormestari Markku Koskinen

Päätösehdotus Kunnanhallitus päättää hyväksyä liitteenä olevan vuoden 2025 talousarvion ja vuosien 2026 - 2027 taloussuunnitelman laadintaohjeet.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto

Jakelu

toimialajohtajat
taluspäällikkö